

ABONAMENTUL :
 un an . . . 160 Lei
 jumătate
 de an . . . 80 Lei
 exemplarul . . . 3 Lei

ROMÂNUL

REDACȚIA
 și
 ADMINISTRAȚIA
 ARAD
 Strada Horia No. 2.
 (Clubul Partidului
 Național Țărănesc)

ORGAN AL PARTIDULUI NAȚIONAL-ȚĂRĂNESC ARAD

1 Decembrie.

Sunt doisprezece ani de când pe câmpia lui Mihai Viteazul, la Alba-Iulia, Ardealul, în baza dreptului de autodeterminare a popoarelor a declarat urbirca necondiționată cu Patria mamă.

După mii de ani de suferință, Ardealul se declarase liber și stăpân pe poarta sa împotriva voinții unui stat în agonie morții. La 1 Decembrie 1918, Ardealul își ridică steagul libertății mai curajos ca oricând și pătruns de același gând se aruncă în brațele mamei sale pentru a pecetui iubirea ce și-au păstrat-o în tot cursul veacurilor de suferință și de robie. Principii noi au tras hotare noi, determinând granițele noastre pe toată întinderea gliei stăpânite de Români, — între Tisa și Nistru. Camarila dualismului austro-ungar se sfârșise totată de natural cum Dunărea se scurge dela Apus spre Răsărit și se stinsă și arderea magnaților, semeși din Budapesta de a mai domni peste popoare de altă limbă și naționalitate.

Vom întinde acum după doisprezece ani, din nou ca în fiecare an, hora unirii exteriorizând suprema noastră dorință de altădată, de a ne vedea uniți în aceeași țară; vom lăsa să vorbească pagini reținute în memoria noastră și ne vom imagina luptele pe cari le-am dus cu multe jertfe pentru a ne justifica chemarea în fața istoriei ce va urma.

După un deceniu dela marile evenimente, totul ne pare să fi fost numai un vis și faptele mari săvârșite de oameni cari încă mai trăesc și de acei mulți cari nu mai sunt între noi, strălucesc în grandoarea măreției lor, așternute pe paginile neșterse ale istoriei, de oameni îngrijorați de soarta vremilor.

Acea ce Vlăhuță a spus, în timpurile de biruință a ideei pentru unire revie, acum după doisprezece ani mai superbă de cum în zilele de mare înfăptuire, a întregirii noastre naționale și citate printre rândurile noastre, dau viață nouă timpului trecut. „Acum catastrofa dramă s'a terminat, a scris Vlăhuță într'un articol al său, S'a terminat așa cum se termină conflictul dintre bine și rău în orice tragedie mare. A triumfat dreptatea!”, „Toate s'au întâmplat așa cum trebuiau să se întâmple, nici o jertfă n'a fost de prisos, nici o cruzime n'a fost fără învățătură; „Mari au fost suferințele pe cari le-am îndurat dar mare e și răsplata jertfelor noastre” „Și acum alt vis ne cheamă pe toți la lucrul unirea cea sufletească, singura care dă vremurilor adevărata mărire.” „Fără această unire toate celălalte câte le-am dobândit nimica nu înseamnă” „Îndărătul nostru e o lume pe care se lasă amurgul, cel din urmă amurg. Înaintea noastră mijesc zorii zilei pe o lume nouă”.

Actul dela Alba Iulia de acum doisprezece ani consfințise acele revendicări legitime ale națiunii române pe cari în rândul veacurilor cu sacrificii sângeroase căutam mereu a le revendice. De câte ori se întorc anii, dăm viață zilelor trecute pentru improspătarea forțelor noastre. De câte ori se întorc anii ne aducem aminte de toți cari ne ajutau să ni-l răpunem dușmanul. Sutele de mii de viteji cari își trăesc sub fărâșă eterna viață, în această zi de aniversare a unirii Ardealului ne trimite salutul lor cald și semnul nedejdei în zilele bune de viitor, cari trebuie să vie și trebuie să aducă acestui neam, adevărata fericire și marele progres.

Și când, în ziua de 1 Decembrie, ne aducem aminte de jertfele aduse pentru realizarea visului nostru, să nu uităm nici de jertfele surorii noastre, Franța, care ne-a fost sinceră și a luptat vitejește în ajungerea libertății noastre.

„E rândul nostru acum, s'a scris în actul de convocare la adunarea dela Alba Iulia. Națiunea română din Ungaria și Transilvania are să-și spună cuvântul său hotărâtor asupra sorții sale și acest cuvânt va fi respectat de lumea întreagă, el este chiar așteptat, pentru ca la garile Dunării și pe drumul larg, unde comunică pulsul vieții economice între Apus și Răsărit să se poată înfăptui ordinea și neamurilor primejduitoare să li se procure tihna trebuitoare la munca binecuvântată spre desevărsirea umană!”

După doisprezece ani dela unire, aceste cuvinte ale partidul național român trăesc în noui aspirațiunile unui popor care va avea încă un rol hotărâtor în concertul popoarelor din lume. Statul nostru își are de acum menirea să vegheze la granițele sale iar noi, cei mulți, să desăvârșim opera unirii, prin unirea sufletească a tuturor fraților, chiar de ni s'ar mai arunca vreodată ocară robiei și străduințelor noastre pentru libertate s'ar mai opune teorii bolnave, cari să ne jighească și să ni-l denigreze trecutul numai de dragul autopreamării, de care atâția oameni sufăr în această țară.

Ziua de 1 Decembrie să fie ziua de de luare aminte pentru acei ce prea puțin ne cunosc și un indicativ de a căuta să ne cunoască!

Petronius.

Români, nu uitați că Sâmbătă la **29 Nov. a. c. ora 5 p. m.** societatea femeilor române din Arad de sub președenția d-nei St. Ciceo Pop aranjează un

ceai dansant

în sala de dans a Cercului Românesc din palatul teatrului orașănesc. (Etaj I. deasupra cafenelei fraților Karacsonyi).

Salvarea băncii „Victoria” este o datorie românească.

— Acțiunea de ajutorare a băncii naționale. — Interesele locale impun noi sacrificii. —

Din surse sigure aflăm că fuziunea băncii Victoria și „Timișana” din Timișoara este definitivă. Se speră că a acestei fuziuni în scurtă vreme îi urmează și fuziunea băncii „Bihoreana” din Oradea-mare. Băncile astfel fuzionate vor avea numele băncii „Victoria” cu filiale în celelalte centre de județ.

Guvernul și Banca Națională pătrunși de situația grea a acestei bănci vechi românești au promis să dea tot concursul bănesc. În zilele apropiate se vor perfecționa condițiile între reprezentanții guvernului și ai băncii naționale. După cât suntem informați condițiile puse nu sunt grele și bazați pe acest sprijin serios putem spune cu certitudine, că situația băncii Victoria este salvată. Dintre condițiile pe cari le pune banca națională reținem ca pe cea mai importantă noul moratoriu de trei ani, începând dela 1. Ianuarie 1931, prin ce se va garanta depunerile și plata dobânzilor.

Modul în care banca națională și guvernul ar da băncii arădane sprijinul dorit, consistă în acordarea unei sume mari bănești cu ajutorul căruia banca Victoria s'ar reface și ar putea continua cu mai mult efect activitatea sa bancară.

Sprijinul guvernului și al băncii naționale a venit tocmai la timp oportun, când banca Victoria avea cea mai mare nevoie de o puternică infuziune bănească. Actul guvernului trebuie remarcat cu atât mai mult cu cât refacerea băncii noastre arădane a servit și servește în mare parte interesele țărănimii dela țară majoritatea deponenților fiind țărani agricultori dela sate. Țărănimea având în tot timpul o nestrămutată încredere în această bancă, începând dela fondarea ei, — cei cari cunosc importanta activitate ce a dezvoltat pentru înstărirea țaranului român desigur că sunt convinși că existența băncii „Victoria” nu numai că este necesară dar se și impune.

E de obște cunoscut că situația bancară în general este grav periclitată nu numai în România ci pe întregul glob. Numai de curând s'a întâmplat că în Statele-Unite o mulțime de bănci și-au anunțat insolvabilitatea. Starea critică ca drept consecință a crizei economice de după războiu, se vede că

nu au putut-o evita nici băncile. Este prin urmare o stare firească ce își are originea în războiul mondial.

În aceste împrejurări se impune ajutorarea băncilor pentru a se putea salva capitalul și a se înlătura ruina economică a deponenților, — o împemioasă datorie nu numai la noi în țară, ci în toate țările.

Tendința de a feri băncile de faliment s'a manifestat în politica economică a tuturor țărilor din occident. Astfel nici statul român nu se putea eschiva dela această datorie. Cu ajutorul băncii naționale el caută să ajutore în marginile posibilităților sale financiare și să salveze băncile serioase cari păstrează indeosebi capitalurile păturei țărănești.

Statul și banca națională acordând ajutorul bănesc necesar băncii Victoria, au ținut seamă pe lângă celelalte înalte considerente și de majoritatea deponenților agricultori români.

Dorind ca deponenții să-și facă un act de conștiință fiind cazul apărării nu numai a unei bănci românești ci chiar și a capitalurilor lor, avem credința și convingerea că acordând băncii Victoria noul moratoriu impus de împrejurări, își vor apăra în primul rând interesele proprii, cari, în caz de refuz ar întâmpina cele mai dezastruoase consecințe, — din toate punctele de vedere, atât economice cât și naționale. Dacă considerăm că banca Victoria, această veche instituție bancară românească întemeiată încă în anul 1887 a servit numai interese românești, dând împrumuturi românilor lipsiți și ne-a menținut într'o stare economică superioară cece a făcut să putem concura cu toate băncile, în majoritate străine, adeziunea deponenților la noul moratoriu nu poate întârzia și o prelungire cu trei ani a moratorului este astfel o condiție economică vitală în ținutul nostru și va face ca această veche instituție să ne salveze la rândul ei în viitor din starea inertă economică și financiară în care ne-am găsi.

Când milităm pentru acordarea noului moratoriu de trei ani, ne facem și o datorie națională pe lângă cea că exprimăm și dorința acelor cari se luptă cu atâta dezinteres pentru refacerea economică a plugarilor noștri

Zi cu zi...

Vintilă

Brătianu a solicitat mai bine de două săptămâni o audiență la Rege. Audiență nu i-a fost fixată nici la darea acestei știri. Luni însă a fost primit de Rege d. Ghiță Brătianu nepotul fapt ce îl supărase foc pe un-

chiașul Vintilă. Adversarii liberali văd în aceasta o lecție bine venită, care va putea soluționa delăturarea d-lui V. Brătianu dela șefie.

Achitați abonamentul la Românul.

Buletinul Agricol

al Camerei de Agricultură a Județului Arad

Prețul cerealelor pe piața din Arad în ultimele zile.

Grâu	Lei	295—300.—	per 100. kgr.
Orz	„	250—260.—	„ „ „
Ovăș	„	250—260.—	„ „ „
Porumb	„	260—270.—	„ „ „

Prețul vitelor pe piața din Arad în ultimele zile.

Părechea de cai	Lei	10.—15.000.—
„ „ boi	„	20.—25.000.—
„ „ porci	„	2.—3.000.—
Una vacă	„	6.—9.000.—

Timpul Semănăturile.

Insemnăturile de toamnă terminate. Se continuă ogoratul de toamnă. Timpul este variabil cu precipitațiuni abundente. S'a înregistrat în zilele trecute dela

1—5° minim și dela 1—10—12° maxim cu vânt dinspre sectorul Vest—Nord. Noaptea mai mult senine cu zile mai noroase.

DALACUL (Splina)

Continuare din numărul trecut.

Din cele descrise mai sus, având în vedere că microbul dalacului otrăvind sângele, face periculoasă atât carnea cât și pielea, își poate ori cine închipui, cât pericol și câtă durere și sărăcie, produce în astfel de case, căci acei cari jupoale cadavrele și fac astfel de nelegiuiri, vânzând pielea și carnea se expun, fiind aflați, la amenzi mari și la închisoare, pedeapsă care este cu atât mai mare, cu cât rezultă pericole mai mari. Spre exemplu: Imbolnăviri de animale din cauza aruncării cadavrelor pe câmp, sau în cimitire neîngropându-le, imbolnăvirea oamenilor cari jupoale astfel de cadavre, sau care mănâncă carne, sau preparate din acestfel de cărnuri care adeseori este întovărășită de moarte. Ce trebuie să facă un om cuminte?

1.) Indată ce un animal se îmbolnăvește și prezintă astfel de semne, datoria este conf. art. 12. și 27. din Legea și Regulamentul de poliție sanitară veterinară să declare la Primărie.

2.) Să transporte cadavrul intact adecă nejuțit, la cimitirul de animale al comunei cu o căruță bine astupată, ca să nu curgă pe drum sângele din nări sau din băligătoare și acolo să fie pus sub strictă pază pentru a nu fi rupt de câini și de ciori până la sosirea Medicului Veterinar.

3.) Grajdul, dacă animalul a murit acolo, sau a fost din întâmplare tăiat la gât va fi golit de alte animale și închis bine, aplicându-se deacurmezișul ușei o scândură cu ținte, până la sosirea Medicului Veterinar.

4.) Hoarele nu pot fi lăsate libere în curte, de asemenea câinii și pisicele, căci toate aceste animale umblând pe locul infectat vă aduce molima chiar în casă și să nu vă surprindă, când ați avea o sgârietură sau o rană pe mână, și o linge câinile, sau pisica care au mâncat din astfel de cadavre că ați căpătat buba cea neagră.

Dacă animalul a murit pe locul de pășune pe acel loc se va căra un car bun de paie uscate, arzându-se tot, cu modul acesta curățați locul de dalac.

Care sunt mijloacele noastre în combaterea și prevenirea boalei?

1.) Medicul veterinar dacă se întâmplă că găsește animalul în viață, reușește sigur să vindece animalul bolnav, dacă introduce direct în sânge medicina numită „ser contra dalacului“.

2.) Ia măsuri pentru ca atunci când boala s'a ivit într'o curte sau la pășune, să se ulțiască toate animalele din curte sau ciurda scoasă la pășune, vitele numai mor de dalac.

3.) Omul îndată ce a umblat la astfel de vite și mai ales, când Doctorul Veterinar îi spune că a umblat la o vită cu dalac, numai trebuie să stea nici un moment la îndoaia, imediat să pornească cu toată încrederea la Medicul veterinar, care-l va îndruma la Medicul de circumscripție, pentru a-l ulțui și salva de nenorocirea de ași lăsa familia pe drumuri.

4.) Pentru ce nu trebuie să jupește și deschise cadavrele?

Microbul boalei trăiește bine în animalul viu, odată ce animalul moare microbii putreziciunii produc o fierbere mare, din care cauză cadavrele (stărvurile) se umflă imediat după moarte și se încinge o luptă pe viață și pe moarte, între microbii dalacului și microbii putreziciunii, învingând aceștia din urmă, așa că microbii dalacului mor și numai ajung să facă ouă, ca să se desvoalte mai mulți, câtă vreme dacă se deschid cadavrele, atunci microbii dalacului venind la aer repede fac ouă și cum fiind miliarde și miliarde în sânge și în zămurile din organism, Vă puteți închipui câte sute de miliarde de ouă se fac și pe lângă aceasta câte sute miliarde de ouă se desvoltă în piele. Dacă mai luăm în considerare, că ouăle dalacului suferă răceala cea mai mare din timpul iernei și căldura cea mai mare din timpul verei, care le ajută la desvoltare, și dacă pe locurile acelea nu aplicăm nici o desinfecțiune măcar cu un car de paie ars, nu este de mirare că un loc de pășune poate purta numele de pășune blestemată, unde în fiecare an se pot ivi

cazuri numeroase. Exemple de aceste se pot da: Pășunea Sănicolaul Mic și Micălața de peste Mureș, apoi pășunea din Comlăuș și alte ca acestea.

5.) Cum trebuie desinfecțat un grajd? Întâi și întâi se adună restul de așternut și de furaj, care se va arde, dacă e posibil chiar în curtea infectată. Pe locul astfel curățat de gunoie și de resturi de furaje, se va presăra în abondentă praf de var care trebuie să fie lăsat de loc să se stingă timp de cel puțin 24. ore, după care să răzuiește pământul în grosime de 10 cm. se face o grămadă se stropește această grămadă din nou cu praf de var și se îngroapă la cimitir iar restul grajdului se presară din nou cu un sac de praf de var, care se lasă pe loc să se stingă timp de 24. ceasuri, după care se

stropește în abondentă cu o soluție de creolină-pearson 5%. Faceți într'un hărdău mare soluția de Creolină-pearson 5% și cu aceasta soluție spălați ulucul grajdului, stâlpi de sus și până jos, iesla ușciori dela ușă și ușa, apoi văruițele bine cu var stins în acel moment. Nu mai astfel procedând puteți să liberați grajdul și să introduceți fără frică alte animale, altcum vă înșelați expunându-Vă la noi pericole și pierderi.

Ceeace mai atrag atențiunea pautilor este ca atunci, când se întâmplă astfel de cazuri să nu umble cu picioarele goale, căci o înțepătură fie printr'un ghimpe, fie printr'un cui sau vre-un hărb poate să introducă microbul dalacului în sânge.

Medic veterinar Primar
Dr. AL. GH. MARTHA

Copie după circulara No. 155. a Uniunii Camerelor de Agricultură București. Congresul Internațional (Danemarca).

La Copenhaga (Danemarca) între 14—15 Iulie 1931. va avea loc Congresul Internațional de Lăptărie.

Aceste congrese internaționale, pornite din inițiativa Federației Internaționale de Lăptărie din Bruxelles, urmăresc progresul tehnic și științific al industrializării laptelui și produselor lui, precum și organizarea comerțului, făcând o legătură strânsă între diferite țări, în vederea valorificării, în cele mai perfecte condițiuni, a acestor produse animale.

Având în vedere importanța ce prezintă pentru țara noastră industrializarea și comercializarea laptelui și derivatelor sale, mai ales pentru viitor, este de dorit ca la acest Congres să participe cât mai mulți români.

Pentru acesta Uniunea recomandă pe de-o parte să faceți o interesă propagandă printre agricultorii de a se interesa de lucrările acestui congres, de a lua parte ca membri, pentru a ur-

mări desbaterile și a vedea progresele realizate în acest domeniu, iar pe de altă parte să căutați, pe cât este posibil să se prezinte congresului fie din partea Camerei, fie a altor asociațiuni sau chiar de particulari, ra poarte asupra tuturor chestiunilor ce interesează lăptăria.

În acest scop dacă aveți oarecari investigații cercetări sau orice alte rezultate științifice, tehnice și practice din acest domeniu, din jud. Dvs. Vă rugăm să binevoiți a-ne înainta până la 15. Decembrie a.c. cel mai târziu raportul sau rapoartele întocmite asupra acestor chestiuni.

Condițiunile și eventualele avantagii, ce se vor acorda membrilor Congresului, vi se vor comunica la timp, odată ce le vom avea din partea biroului Congresului.

Președinte: Director General:
ss) L. Burada (ss) indiscifrabil

Copie după adresa Societății Anonime pt. Distribuția produselor petrolifere No. 1721. Administrația depozitului Arad.

Onor. Camera de Agricultură a județului

ARAD.

La stima Dvs. cu No. 4202. din 17. I. crt. vă răspundem că astăzi calculăm pentru petrolul denaturat, pus de noi în vânzare sub denumirea de „Tractosin“ Lei 5.30 de kgr. franco depozitul

nostru. Societatea Anonimă pentru distribuția produselor petrolifere. Administrația Depozitului Arad (ss) indiscifrabil

Copie după adresa Ministerului de Externe No. 68.651/1930. adresată Uniunii Camerelor de Agricultură Inregistrată la No. 10531.

Avem onoare a vă aduce la cunoștință că Guvernul Francez prin Decretul din 3. Octombrie 1930. destinat să asigure controlul importului anumitelor mărfuri provenite din Rusia Sovietică, a decis ca cu începere dela 25. Octombrie trecut produsele de mai jos să fie însoțite de un certificat de origină.

Păsările vii sau tăiate (cuprizând și porumbei) cerealele și derivatele lor, zahărul, melasa, lemnul ordinar cu ex-

cepția esențelor rășinoase, în bușteni de 2.50 m. lungime destinat la fabricarea pastei de hârtie, a gelatinei și a cleiului, olăină și stearină, acid oleic și acid stearic.

N-a fost totuși nimic schimbat în ce privește formalitățile de eliberare și de viză a certificatelor, precum și preceperea eventuală a taxelor.

Ministru: Director:
(ss) indiscifrabil. (ss) indiscifrabil.

Șoselele județului Arad.

Declarația d-lui Voicu Nițescu ministrul lucrărilor publice.

Se știe că șoselele naționale se găsesc într-o stare cu adevărat nenorocită. Profitând de ocazia că d. ministru al lucrărilor publice, a luat parte la marșea sărbătoare ceferistă, ne-am adresat d-sale, întrebându-l despre soarta acestor căi de comunicație. „Cunosc perfect starea șoselor naționale din țară și nu vreau să anticipez, că pentru județul Arad, voi face mai mult ca pentru alte județe. Pentru complectarea refacerii drumurilor naționale, am primit un număr important de oferte, provenite de la diferite firme particulare, și le voi studia, cu deamănuntul, pentru a putea lua hotărâri. Nu avem deocamdată nici un fel de fond de rezervă, pe care l-am putea întrebuința, pentru refacerea acestor importante căi de comunicație“. Avem credința că d. ministru ținând seamă totuși de drumurile naționale din județul nostru și de importanța lor, le va repara între cele dintâi.

Instruirea unui cor vocal nou de către d. prof. At. Lipovan.

Aflăm că d. profesor Atanasie Lipovan a început instruirea unui cor vocal nou, bărbătesc. Pentru a se mări cadrele acestui cor vocal, ne facem ecoul dorinței unanime de a participa cât mai mulți intelectuali intrucât scopul și programul este artistic și cultural.

Instruirea corului are loc săptămânal de două ori câte o oră, Marți și Vineri, seara de la orele 7, în Palatul cultural.

Ne bucură faptul că și până în prezent, din noul cor face parte o seamă de tineri și bătrâni intelectuali localnici, avocați medici, judecători, profesori și studenți universitari.

Din parte-ne facem apel la toți românii intelectuali din Arad să participe într-un număr cât mai mare pentru a ne manifesta, și astfel, năzuințele noastre culturale și naționale în acest oraș de frontieră, unde e atâtă nevoie de o expansiune culturală față de multele acțiuni minoritare.

Să ne vedem la muncă.

Teatru românesc

La 9 Dec. a. c. Teatrul național din București. Piesa „Flacăra sfântă“ de W. Somersat Mangham cu dle M. Sadova Ecaterina și d. Aurel Atanasescu etc. **Bilete la Bibliotecă diecezană Arad, Biv. Regina Maria.**

Cețiți ziarele la Cercul românesc, unde veți găsi tot confortul și săli încălzite. Pot intra și cei neînscrisi în cerc, intrucât înscrierile se vor face mai târziu.

Localurile cercului se găsesc în palatul teatrului orașanesc, la et. I. deasupra cafenelei fraților Karacsonyi.

Redacționale. Intenționând ca pentru numărul de Crăciun al ziarului nostru să tipărim și un supliment literar, rugăm pe ceterorii și colaboratorii noștri să ne trimită manuscrisele până inclusiv la 15 Dec. a. c. **Primim pentru publicare poezii, povești, schițe literare și lucrări științifice de interes general.**

Redacția.

Dnii Voicu Nițescu și Stan Vidrighin la Arad.

— Sfințirea drapelului societății c. f. r. »Vagonul«. —

În dimineața zilei de 23 Nov. a sosit în localitate dnii Voicu Nițescu ministrul lucrărilor publice și inginer Stan Vidrighin, directorul general al c. f. r. La ora 9, pe peronul gării se afla un foarte numeros personal cfr. în frunte cu drapelul asociației profesionale ceferiste și muzica atelierelor cfr. Oficialitățile au fost reprezentate prin dnii Ștefan Cicio Pop, președintele Camerei, dr. Iustin Marșieu, președintele județului, dr. Augustin Lazar, președinte; dr. E. Velici, dr. Bortioc și Birtolon, palamentari. N. Popescu directorul camerei agricole, ing. Cristea Octavian, director de exploatare cfr., ing. Gh. Ispravnic, ing. Zamfirescu, ing. Hristea Horațiu, inspectori cfr.; ing. Pizo, ing. Ambruș Octavian, ing. Bakonyi, ing. Grosz, Iuliu Caba, Ascaniu Crișan, C. Glava, dr. Șendrea, dr. Moga Romul, Dimitrescu, vicepreședintele asociației cfr. Unirea, Crăciunel și Boca, șefi de cabinet, etc.

La descinderea din vagon, d. Ciceo Pop a rostit o emoționantă cuvântare, de bună venire, înalților oaspeți, spunând, printre altele, că se bucură, că la această serbătoare ia parte unul dintre reprezentanții celui mai important departament al guvernului, căci refacerea economică depinde în cea mai mare parte de refacerea drumurilor de comunicație.

Dl. Voicu Nițescu aducând elogiul trecutului național al dlui Ciceo Pop, a găsit prilejul să arate că deși ocupă demnitatea de președinte al Camerei și deși e cel mai bătrân din luptătorii naționali ai Ardealului, totuși a ținut să întâmpine la gară pe unul din elevii săi. În urmă, oaspeții au trecut în sala de aștaptare, frumoasă ornată cu flori, unde le-au fost prezentate oficialitățile.

S'a format apoi un impozant cortegi, în frunte cu drapelul, care a parcurs străzile până la Catedrala orașului.

Aci a avut loc sfințirea drapelului societății „Vagonul“ filiala Arad, nași fiind dnii: ministru Voicu Nițescu; P. S. Sa Episcopul dr. Grigorie al Aradului și inginer Stan Vidrighin, director general cfr. După actul sfințirii au vorbit: P. S. Sa și dl. Ministru Voicu Nițescu.

La ora 13 a avut loc un banchet în sala Restaurantului gării. La banchet au luat parte peste 100 persoane, atât localnici, cât și numeroase delegații, sosite din alte centre ceferiste.

Primul care a luat cuvântul la acest banchet a fost P.S.S. Episcopul Grigorie, care făcând apel la înfrățirea tuturor forțelor vii ale națiunii, a închinat în sănătatea M. S. Regelui.

Dl. Ștefan Cicio Pop, venerabilul președinte al Camerei, a adus meritade elogiul d-lui ministru Voicu Nițescu și P. S. Sa.

Luând cuvântul dl. Voicu Nițescu, a spus printre altele următoarele:

„N'am înțeles niciodată să mă las condus în atitudinile mele, de impresii, de sugestii și mai ales, de succese. Și pentru că prețuesc adevărata lor valoare, în tot trecutul meu, am luat pildă numai școala celor bătrâni, în fruntea cărora a stat în toate vremurile dl. Ștefan Cicio Pop. Pentru credințele infirmate mie acei dascăli, la vârsta de 22 ani, am făcut cunoștință cu închinarea Seghedinului. Făceam, pe atunci

gazătarie la „Gazeta Transilvaniei“, și trebuie să știți, că a face gazetărie înainte de războiu, însemna să lucrezi cu multă precauție. Ți se cerea, ca în timpul expunerii pe hârtie a credințelor tale, să stai cu codul penal în mână stângă și cu condeiul în mână dreaptă! Noi cari am trăit, în respect și cu respect reciproc, n'am știut a ne peria în față, pentru a ne înjura în spate și ne-am spus totdeauna răspicat tot ce am gândit. Cu aceste credințe cinstite ne-am dezvoltat spiritual, pentru a creia marea zi de 1 Decembrie a anului 1918 ajunsă în plina ei apotează prin jertfele aduse de frații vechiului regat. Bucuria de azi, nu izvoarește din motive materiale, ci este rezultanta unui ideal sfânt, realizat prin jertfe și nestrămutată credință.

Vă cunosc doleanțele, vi le știu aprecia și înțelege, dar pentru realizarea lor am neapărata nevoie de concursul d-voastră. Sunt membrul unui guvern, care și-a luat cea mai grea răspundere. Faptul vă este prea bine cunoscut, ceiace mă scutește de a face declarații în acest sens. Țiu totuși să fac o precizare: noi nu vrem să lovim în cei cari au minimul de existență, ci vom studia să facem tot ce vom putea, ca toți acei cari au prea mult, să renunțe la o parte din avutul lor. Voi fi alături de cei cari suferă, pentruca opera de consolidare a țării să poată fi desăvârșită. Pentru atingerea acestei ținte, suntem hotărâți să mergem înainte, fără a lua în considerare criticile celor răutăcioși. **Dl. ministru** a închinat paharul, în cinstea celor mulți și muncitor adică în cinstea legiunii de 100.000 de ceferști.

La urmă au mai vorbit dnii: inspector Gh. Mihăescu președintele general al societății „Vagonul“ și „Materialul Rulant“; dl. Rusu secretarul general al aceleiași societăți, cari au făcut un scurt istoric al societății: inginer Lăzărescu, din partea „Asoc. sportive și culturale a funcționarilor CFR“; dl. sub-inspector N. Jura în numele bacalaureților și titraților CFR; dl. inginer Gh. Ispravnic, în numele întregului personal CFR. din Insp V-a Exploatare CFR Arad, care a dezvoltat o parte din frumosul trecut național al dlui ministru Voicu Nițescu, ca voluntar în Rusia; dl. Petre Zamfirescu președintele soc. „Vagonul“ filiala Arad, organizatorul acestei frumoase serbări; dl. Safta Petre în numele muncitorilor din atelierele CFR, rostind o admirabilă conferință de ordin social; dl. Teodorescu din partea corpului mecanicilor și dl. Dumitrescu vicepreședintele Asociațiunii profesionale „Unirea“.

Ultimul vorbitor a fost dl. inginer Stan Vidrighin, directorul general CFR, care a ținut să facă importante declarații din cari amintim următoarele:

„Este adevărat că trăim timpuri grele, dar nici nu se putea altfel. Prea multe energii s'au consumat în războiu și prea mult s'au schimbat rosturile vieții de după războiu. Munca se găsește azi în totală disproporție cu consumarea. De aceea avem nevoie de selecționarea celor în adevăr producători, cu ajutorul cărora problema CFR va fi pusă la punct. mai repede decât se crede“

Trecând la grupările de specialitate

Cronică externă

Manifestările Ungariei în favoarea Habsburgilor.

Principele Otto de Habsburg, fiul mai mare al fostului rege al Ungariei Carol al IV-lea, a implinit zilele trecute 18 ani. Deci, conform statului Casei Habsburgice, a devenit major. Această aniversare a fost serbată cu fastul cuvenit de către familie. Până aci nimic de zis. Iată însă că partidul legitimist din Ungaria — partidul celor ce doresc aducerea lui Otto pe tronul Ungariei — participă la aceste serbări prin fruntașii săi, cari declară că vor lupta pentru aducerea lui pe scaunul de rege al Ungariei.

E bine să se știe, că partidul legitimist din Ungaria, alături de aducerea lui Otto pe tronul Ungariei, are în program și revizuirea tratatelor de pace, deci readucerea la Ungaria a ținuturilor cari azi aparțin statelor cari compun Mica Înțelegere. E o speranță deșartă, căci nimeni nu va permite acest lucru.

Culturale

La 1 Decembrie a. c. ora 5 p. m. asociația „Astra“ Arad va aranja în sala mare a Palatului Cultural o serbare culturală pentru serbătoare zilei istorice. Programul cuprinde cântări și recitări. Va confera d. V. Ghidionescu profesor universitar din Cluj.

La 7 Decembrie a. c. ora 5 p. m. va avea loc, sub auspiciile Astrei-Arad, în palatul, cultural o conferință foarte interesantă a d-lui profesor Șt. Bezdechiu despre femeia în teatrul grec.

D. V. Brătianu refuză audiența regală.

La încheierea ziarului aflăm că d. Vintilă Brătianu a refuzat să se mai prezinte la Rege, renunțând astfel la cererea d-sale de a fi primit în audiență. Această atitudine, dezastruoasă dovedește o mare inconsecvență și este viu comentată în cercurile politice, neexistând un alt precedent similar în politica vieții românești. **D. V. Brătianu** a adus astfel partidul liberal în o situație foarte incurcată, care va face să tragă toate consecințele și învățăturile pentru viitor. **D. Argetoianu** cel mai dărz adversar al d-lui V. Brătianu, a rămas adânc indignat de această atitudine condamnată și periculoasă intereselor de partid. Urmările le vom vedea.

Primăria Comunei Gașca.
Nr. 2354/1930.

Publicațiune.

Pentru darea în întreprindere a cărușiei comunale pe anul 1931 Primăria comunei Gașca va ținea licitație orală cu termen scurt în 19 Decembrie 1930 ora 10 a. m. în localul Notariatului cercual din Gașca.

Licităția se va ținea în condițiunile art. 88 și următorii ai Legii Catabilității Publice.

Gașca, la 12 Noembrie 1930.

Primăria.

CFR, dsa declară, că le cunoaște rosturile, și le va sprijini atâtă timp, cât nu vor depăși cadrul scopului, în numele căruia au luat ființă.

Banchetul a luat sfârșit la ora 17, când dnii Voicu Nițescu și inginer Stan Vidrighin au plecat cu acceleratul spre București.

Primăria comunei Vârșand.
No. 1612/1930.

Publicațiune.

Primăria comunei Vârșand, ține licitație publică pe ziua de 31 Decembrie 1930 ora 10 a. m. privitor la următoarele furnituri și reparațiuni necesare pe anul 1931.

No. 1613/1930. Pentru furnizarea petrolului, lampelor, chibriturilor fitilelor și sticle de lampă necesare pe anul 1931.

No. 1614/1930. Pentru furnizarea hârtiei, tocure, liniale, gumii, penițe, sfoară, ceară etc. pe anul 1931.

No. 1615/1930. Pentru confecționarea vesmintelor de vară și iarnă pentru 2 guarzi comunali.

No. 1616/1930. Pentru furnizarea alor 152 mtr. lemne de foc calitate I-a necesare primăriei și notarului.

No. 1617/1930 Pentru furnizarea lemnului, scândurilor, leașurilor, fierului, cuielelor precum și a materialelor necesare ca cement, var etc, necesare reparațiunilor edificiilor și gardurilor comunale pe anul 1931.

No. 1618/1930 Pentru furnizarea tuburilor de cement, capuri de poduri cu un diametru de circa 70 cm. necesare la 3 poduri de 6 m.

No. 1619/1930 Pentru furnizarea scândurilor, pâlânci circa 50 buc. necesare la 18 trecătoare respective podulețe.

No. 1620/1930 Pentru furnizarea registrelor, imprimatelor și hârtiei necesare primăriei pe anul 1931.

No. 1621/1930 Pentru repararea și întreținerea precum și furnizarea materialelor necesare la reparația recvi-zitelor de pompierii.

No. 1622/1930 Pentru esarendarea cărașutului pe anul 1931.

Licitațiunea se va ține în conformitate la L. C. P. iar condițiunile se pot vedea zilnic în biroul notarial.

Vârșand, la 18 Noembrie 1930.

Primăria.

Primăria comunei Ineu jud. Arad.
No. 2366/1930

Publicațiune.

Se aduce la cunoștință generală că primăria comunei Ineu ține licitație publică în ziua de 19 Decembrie ora 10 a. m. 1930 pentru confecționarea alor 10 buc. mantale pentru poliști.

Ofertele cu mostre se vor înainta până la data de mai sus primăriei comunale.

Licitația se va ține în conformitate cu dispozițiunile legii contabilității publice.

Ineu, la 24 Noembrie 1930.

Primăria.

Nr. 1412/1930.

Publicațiune.

Notariatul Cercual Chisindia publică concurs de licitație publică pentru furnizarea pe anul 1931. a 83 m³ lemne de foc calitate I. cer sau fag, esență uscate de 2 ani.

Licitația se ține cu termen scurt la 14 Decembrie 1930 orele 9 la Primăria Chisindia, în conformitate cu art. 88—110 din legea contabilității publice.

Concurenții vor depune odată cu ofertele 6 % vadiu.

Ofertele întârziate ori supraoferte nu se primesc.

In caz de nereușită a II-a licitație se va ține la 29 Decembrie 1930 orele 9 dimineața. Condițiile se pot vedea în biroul notarial.

Chisindia, la 17 Noembrie 1930.

Notariatul.

Nr. 1413/1930.

Publicațiune.

Notariatul Cercual Chisindia publică licitație cu termen scurt pentru arendarea cărașiei comunale pe anul 1931 pe ziua de 14 Decembrie 1930 ora 10 în localul Primăriei.

Licitațiunea se va ține conform legii contabilității publice — cu oferte închise.

Condițiunile se pot vedea în biroul notarial.

In caz de nereușită a doua licitație se ține la 29 Decembrie 1930. ora 10. Chisindia, la 17 Noembrie 1930.

Notariat.

No. 1435/1930. Noembrie 18.]

Publicațiune.

Se aduce la cunoștință publică că în ziua de 20. Decembrie 1930. se vor ține la primăria comunei Glogovăț următoarele licitațiuni:

Ora 8 a. m. Pentru furnituri de cancelarie lei 5000.—

Ora 9 a. m. Pentru iluminatul localurilor primăriei lei 5000.—

Ora 10 a. m. Pentru încălzitul primăriei lei 38.000.—

Ora 11 a. m. Pentru registre și imprimare lei 22.000.—

Ora 12 a. m. Pentru mobilier și reparații de mobilier lei 7000.—

Ora 13 p. m. Pentru rechizite de pompieri lei 10.000.—

Ora 14 p. m. Pentru echipamentul poliștilor lei 15.300.—

Ora 15 p. m. Pentru reparațiunea edificiilor comunale lei 45.000.—

Ora 16 p. m. Pentru întreținerea fântânelor la hotar 5000.—

Ora 17 p. m. Pentru întreținerea drumurilor comunale lei 90.000.—

Ora 17-1/2 p. m. Pentru întreținerea podurilor comunale lei 5000.—

Ora 18 p. m. Pentru procurarea pomilor de lângă drumuri

Ora 18-1/2 p. m. Pentru hrana animalelor de prăsilă lei 50.000.—

Ora 19 p. m. Pentru repararea a-batorului comunal lei 5000.—

Licitațiunile se vor ține în conformitate cu legea contabilității publice.

Garanția este 5%.

Caetul de sarcini a se vedea la biroul notarului comunal.

In cazul de careva dintre licitațiunile de mai sus va rămâne fără rezultat, se va ține o a doua licitațiune în ziua de 31. Dec. 1930. la ora fixată în prezenta licitațiune.

Primăria.

Primăria comunei Pauliș.

Nr. 1638/1930.

Publicațiune.

Primăria comunei Pauliș, publică licitațiune publică cu oferte închise pe ziua de 29 Decembrie 1930, ora 10, la primăria comunei Pauliș, pentru facerea unui brod nou, pentru trecere peste Mureș.

In cazul când concurenți nu se vor prezenta respective oferte nu se vor înainta până la prima licitație, proxima licitația se va ține la 13 Ianuarie 1931, ora 10.

Caietul de sarcini se poate vedea zilnic în orele oficioase la primăria comunală.

Licitația se va ține în conformitate cu legea contabilității publice.

Pauliș, la 19 Noembrie 1930.

Primăria.

**Achitați abonamen-
tul la Românul!**

Primăria comunei Pecica.
Nr. 2324/1930.

Publicațiunea. I.

Se publică spre cunoștință generală, că în ziua de 28 Decembrie 1930, la Primăria comunei Pecica se vor ține următoarele licitațiuni:

I.

La orele 8 pentru vinderea mobilierului vechiu și nefolosibil în birouri, rame de ferestă cu tocure, lăzi, diferite obiecte, cadre vechi, imprimate și tot felul de hârtii selecționate din arhiva Primăriei comunale.

II.

La orele 8 și jumătate pentru compactarea registrelor și cărților de legi și specialitate, asemenea pentru furnizarea hârtiei, imprimatelor, registrelor și rechizitelor de scris necesare Primăriei în anul 1931.

III.

La orele 9 pentru furnizarea alor 224 m. lemne de foc pe seama Primăriei, locuințele notariale și sora de ocrotire pe anul 1931.

IV.

La orele 9 și jumătate pentru furnizarea mobilierului necesar Primăriei comunale în anul 1931 și anume. becuri și diferite alte mărunțisuri necesare gospodăriei comunale și repararea scaunelor, cari se pot vedea în tabloul afișat la aceasta primărie.

V.

La orele 10 pentru confecționarea uniformelor, încălțămintelor și echipamentului necesar în anul 1931 guarzilor și servitorilor comunali.

VI.

La orele 10 și jumătate pentru cumpărarea lemnului, ferului, scândurilor, cimentului, tuburilor de ciment și varul necesar la reparațiunile fântânelor, podurilor, șanțurilor, edificiilor, căruțelor, trăsurilor și pompelor de incendiu comunale în anul 1931.

VII.

La orele 11 pentru repararea trăsurilor, căruțelor, harnașamentului, rechizitelor de pompieri și potcovirea cailor comunali în anul 1931.

VIII.

La orele 11 și jumătate pentru construirea imprejmuirii pe locul târgului din stâlpi de beton conf. devizului.

XI.

La orele 12 pentru cumpărarea arborilor necesari pentru plantat pe străzile comunei în cursul anului 1931.

X.

La orele 14 pentru reparațiunile mărunte ce se vor ivi din caz în caz în cursul anului 1931 la edificiile, grajdurile, fântânile, oborul și podurile comunale.

XI.

La orele 14 și jumătate pentru reparația locuinței notarului de dare conf. devizului întocmit de serviciul tehnic județean.

XII.

La orele 15 pentru construirea drumului către Turnu conform devizului întocmit de serviciului tehnic județean.

XIII.

La orele 15 și jumătate pentru repararea fântânei arteziene conf. devizului pregătit de serviciul tehnic județean.

XIV.

La orele 16 pentru arendarea ierbii din cimiterul comunal. pășunatul pe dolma de sub pădure și dolma de sub sat, și vinderea jiteiului din valea For-
gace.

XV.

La orele 16 și jumătate pentru vinderea alor 3 tauri și 6 vieri neapți de prăsilă, precum și pentru cumpărarea alor 3 tauri și 10 vieri de prăsilă.

XVI.

La orele 17 pentru cumpărarea alor 150 mm. porumb, 50 mm. ovăs, 100 mm. paie, 3000 snopi de tui de porumb, 2000 coșeri pleavă de grâu, furage necesare la alimentarea cailor și animalelor de reproducție a comunei pe anul 1931.

Licitațiunile se vor ține în conformitate cu dispozițiunile legii contabilității publice, cu oferte închise și sigilate pe cari concurenți le vor înainta acestei primării în termin.

La oferta se va anexa — dar în plic separat și recepisa cautiunii de 4% a sumei oferite care apoi se va completa la 6%. Se menționează că nu se primesc decât recepisa de depuneri la Casa de depuneri sau Administrațiunii financiare despre cautiunea amintită și nici decum, numerar sau efecte, eventual alte valori.

Pecica la 19 Noembrie 1930.

Primăria:

Primăria Comunei Mășca.
Nr. 2365/1930.

Publicațiune.

Pentru darea în întreprindere a lucrărilor împreunate cu tăierea lemnului din parchetul anului 1930/31 a pădurei comunale din Arăneag Primăria comunei Mășca va ține licitație orală cu termen scurt în 18 Decembrie 1930 ora 11 a. m. în localul notariatului cercual Gașca.

Licitația se va ține în conformitate cu art. 88 și următorii ai Legii Contabilității Publice.

Mășca, la 11 Noembrie 1930.

Primăria.

Primăria Comunei Mășca.
Nr. 2355/1930.

Publicațiune.

Pentru darea în întreprindere a cărașiei comunale pe anul 1931 Primăria Comunei Mășca va ține licitație orală cu termen scurt în 18 Decembrie 1930 ora 10 a. m. în localul notariatului cercual din Gașca.

Licitația se va ține în conformitate cu art. 88 și următorii ai Legii Contabilității Publice.

Mășca, la 11 Noembrie 1930.

Primăria.

Primăria Comunei Gașca.
Nr. 2364/1930.

Publicațiune.

Pentru darea în întreprindere a lucrărilor împreunate cu tăierea lemnului din parchetul anului 1930/31 a pădurei comunale situată în Cladova Primăria Comunei Gașca va ține licitație orală cu termen scurt în 19 Decembrie 1930 ora 11 a. m. în localul Notariatului cercual din Gașca.

Licitația se va ține în condițiunile art. 88 și următorii ai Legii Contabilității Publice.

Gașca, la 12 Noembrie 1930.

Primăria

Citiți și răspândiți
„Românul“